

Zaměřeno na Království

Roč. 27 č. 5

Anthony Buzzard, editor

Únor, 2025

Zemřel Kristus místo nás jako výkupné za naše hříchy?

Carlos Xavier

Doufám, že všichni odpovíme na výše uvedenou otázku hlasitým "Ano"! Jedná se o Ježíšovo *zástupné* vykoupění, tj. zemřel *místo nás, za nás, za naše hříchy*.

Neměli bychom si ji plést s teorií náhradního trestu, tj. že Bůh si musel vylít svůj hněv a zlost na vlastním Synovi jako nějaký šílený, vzteklý a tyranský otec. Jak správně poznamenali autoři knihy *The Lost Message* (Ztracené poselství)

"Skutečnost je taková, že kříž není formou kosmického zneužívání dětí – pomstychtivý Otec, který trestá svého Syna za provinění, které ani nespáchal. Pokud je kříž osobním aktem násilí spáchaným Bohem na lidstvu, ale neseným jeho Synem, pak je to výsměch Ježíšovu vlastnímu učení milovat své nepřátele a odmítat oplácet zlo zlem."¹

Mějte to prosím na paměti, až budu prezentovat substituční pohled.

Ježíš v Markovi 10:45 říká: "Syn člověka totiž nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné **namísto** [anti] mnohých" (také Mat 20:28).

Řecká předložka *anti* znamená jako náhrada, místo někoho jiného. Mezi další příklady takto použité řecké předložky patří: "Archelaos vládl nad Judskem na místě [anti] svého otce Heroda" (Mt 2:22). A Ježíš se zeptal: "Který z vás otců, když jeho syn požádá o rybu, mu místo [anti] ryby dá hada?" (Lk 11:11).

Anthony Buzzard ve svém překladu *One God, the Father* uvádí, že Mk 10:45 je "základní výrok, který ukazuje, že Ježíšova smrt byla na našem místě (*anti*), jako náhrada, podle učení Izaiáše 53:6: 'Bůh na něj vložil vinu nás všech'. ... Ježíš nezemřel pouze jako 'dobrý příklad'. Zemřel **místo nás**."

NET Bible k tomu dodává, že řecké slovo pro "výkupné" v Markovi 10:45 a Matoušovi 20:28 "označuje

zaplacení ceny za vykoupění svobody otroka. Myšlenka Ježíše jako 'výkupného' spočívá v tom, že zaplatil cenu svým vlastním životem tím, že se postavil na místo lidstva jako **náhradník** a snášel odplatu, která byla zasloužena za hřích".

Tuto zásadu stanovil Bůh už v samotné knize Genesis v důsledku pádu našich lidských předků Adama a Evy. Příběh Abraháma a jeho syna Izáka v Genesis 22 je obecně považován za předobraz příběhu Mesiáše Ježíše v Novém zákoně. A starozákonní zvířecí oběti poukazovaly na Ježíšovu zástupnou smrt. Nevinná zvířata zemřela *místo* provinilých hříšníků.

Viz také předpovědi trpícího služebníka v Žalmu 22 a Izajáši 42; 49-50; 52-53, konkrétně 53:5-12: "Byl proboden pro **naše** provinění, byl rozdrčen pro **naše** špatnosti. Byl na něj vložen trest pro **naše** blaho a jeho ranami jsme uzdraveni... PÁN způsobil, že na něj padla provinění **nás všech**... Byl vyhlazen ze země živých pro provinění mého lidu, jemuž ta rána náležela... Sám nesl hřích **mnohých**." (Iz 53:5) Je zřejmé, že Ježíš zemřel *za naše hříchy*, nikoli pouze jako dobrý vzor či příklad, který bychom měli poslouchat.

Tak to chápal i Pavel, který jasně říká, že Kristus "zemřel **za naše hříchy** podle Písma" (1 Kor 15:3). "Vydal sám sebe **za naše hříchy**, aby nás zachránil z tohoto zlého věku" (Gal 1:4). "Zemřel za nás" (1 Tes 5:10). "Když jsme ještě byli hříšníci, Kristus za nás zemřel" (Řím 5:8). Byl "vydán za nás všechny" (Řím 8:32). "Vydal sám sebe za nás" (Ef 5:2). "Stal se za nás prokletím" (Gal 3:13). Bůh vykoupil církve "krví svého vlastního Syna" (Sk 20:28). Byli jsme "vykoupeni za cenu" (1 Kor 6:20; 7:23).

Ve 2. listu Korintským 5 Pavel píše: "Jeden zemřel za všechny, a tak všichni zemřeli. A on zemřel za všechny, aby ti, kdo žijí, nežili už sami pro sebe, ale pro toho, který za ně zemřel a byl za ně vzkříšen... Toho, který nepoznal hřích, Bůh učinil hříchem za nás" (2 Kor 5:14-15, 21).

George Ladd v knize *A Theology of the New Testament* poznamenává, že "v takových pasážích [2 Kor

¹ Chalke & Mann, *The Lost Message*, s. 182-3.

5:15; Gal 3:13], kde se říká, že Kristus se stal prokletím za nás, se **vyžaduje myšlenka substituce a lze se jí zbavit pouze násilím vůči kontextu**".

Ladd pokračuje: "V řadě odkazů Pavel zřetelně spojuje Kristovu smrt se starozákonním rituálem a pojetím oběti. Ať už má být *hilasterion* (Řím 3:25) přeloženo jako *smírčí obětní stůl* (jeho zřejmý význam v LXX), nebo ne, Pavel užitím tohoto slova činí přímou narážku na oběť za hřích, kterou přinášel velekněz ve velkém Den smíření. Pavel popisuje Kristovu smrt jako 'vonnou oběť' a oběť Bohu' (Ef 5:2)."

Stejně chápali Ježíšovu zástupnou smrt i ostatní apoštolové:

Jan 1:29: "Beránek Boží, který snímá hříchy světa!"

1 Petrův 1:18-19: "Víte, že jste byli vykoupeni z marného způsobu života, který vám předali vaši předkové, ne pomíjivými věcmi, jako je stříbro nebo zlato, ale drahocennou krví, jako je krev neposkvrněného a čistého beránka, krev Mesiáše."

1 Petr 2:24: "On sám nesl naše hříchy na svém těle na kříži" (**citace Iz 53:4, 12**).

Zjevení 1:5: "který nás osvobodil od našich hříchů za cenu své vlastní krve."

1 Jan 2:2: "On sám je smírnou obětí za naše hříchy, a nejen za naše hříchy, ale i za hříchy celého světa" (také 1 Jan 4:10).

Všimněte si, že to je v ostrém kontrastu s takzvaným "omezeným vykoupením", které vyznává kalvinismus, že Kristus zemřel pouze za několik předurčených vyvolených.

Myšlenku, že jeden člověk umírá místo mnoha, chápali i někteří Ježíšovi židovští současníci. V Janově evangeliu 11:50 říká židovský velekněz Kaifáš sanhedrinu: "Vy nechápete, že je vám spíše ku prospěchu, aby jeden člověk zemřel za lid, než aby zahynul celý národ."

Jde o to, že Ježíš zemřel za každého člověka, který uposlechne jeho výzvy k pokání a uvěří jeho poselství o Království (viz Marek 1:14-15). K tomu musí dojít, aby mu bylo odpuštěno a aby byl spasen, jak uvádí jeho podobenství o rozséváči v Markovi 4, Lukášovi 8 a Matoušovi 13.

Podobně Pavel v 1. Timoteovi 2:4-6 říká, že "Bůh

chce, aby všichni lidé byli spaseni" a Ježíš "dal sám sebe jako výkupné za všechny". Tyto verše Písma by však neměly být zaměňovány s univerzalizmem nebo univerzálním smířením, tedy s myšlenkou, že každý člověk (ať už je zlý, nebo ne) bude nakonec spasen.

Skutečnost, že Mesiáš zemřel místo nás, bychom neměli chápat jako zástupný trest, tedy jako výkupní platba Satanovi nebo pomstychtivému Bohu. Smysl této metafory spočívá jednoduše v tom, že Ježíšova krev, tj. jeho život, je prostředkem, díky němuž jeho následovníci nakonec dosáhnou věčného života v budoucím věku Království.

Tuto pravdu vidíme v krásné písni pro Beránka ve Zjevení 5:9-10: "Jsi hoden vzít svitek a otevřít jeho pečeti, protože jsi byl zabit a za cenu své krve jsi získal pro Boha lidi ze všech kmenů, jazyků, národů a zemí. Ustanovil jsi je královstvím a kněžími našeho Boha a oni budou kralovat jako králové na zemi."

Tento článek je převzat z jednoho úvodu Carlosových debat. Více jeho debat najdete na

[youtube.com/focusonthekingdom](https://www.youtube.com/focusonthekingdom)

Jak "dostanete záchranu"?

Tracy Z, Minnesota (kogmissions.com)

Billy Graham, stejně jako mnozí kazatelé a Židé v Pavlově době, byl horlivý pro Boha, ale jeho a jejich horlivost nebyla a není v souladu s biblickou pravdou.

Pokud chcete být "spaseni" nebo "znovuzrozeni", musíte se podívat do Písma, a ne jen poslouchat nadšeného kazatele, který vás tahá za nos. Mnozí si myslí, že jsou spaseni, když uvěří, že Ježíš za ně zemřel, nebo ho přijmou "do svého srdce", a ne tím, že ho **znají** a vědí, co kázal, a žijí v poslušnosti jeho zákona nové smlouvy, zákona Mesiáše.

Víra a přesvědčení v srdci nebo mysli jsou v podstatě totéž. Přijmout něco v mysli/srdci neznamená jen pocit nebo emocionální prožitek.

Pokud se chystáte "přijmout Ježíše", musíte nejprve vědět, kdo je a co učil. Musíte mít jasný přehled o úzké cestě, o které řekl, že ho po ní musíte následovat. A když tyto věci znáte, víte, že existuje dostatečně dobrý důvod, proč se vzdát svého života, abyste ho poslechli a následovali. ("Leštění duhy v nebi" by mi nestačilo!).

Pokud nevíte, od čeho jste zachráněni a pro co jste zachráněni, proč chcete být zachráněni?

Jednu věc musíme pochopit: bez poslušnosti není spásy. Poslušnost není "skutek Zákona", je to láska k Bohu a ke Kristu. Jak řekl Ježíš: "Milujete-li Boha, budete ho poslouchat. Milujete-li mne, budete mne poslouchat" (1 Jn 5:2; Jn 14:15, 21, 23; viz také Heb 5:9).

Jak ale můžete poslouchat, když nevíte, co Bůh a Ježíš řekli?

Římanům 10

Podívejme se na Římanům 10. Pavel chtěl, aby Izraelci byli spaseni, protože věděl, že jejich horlivost není v souladu s Božími pravdami. Ignorovali Boží způsob nápravy a odmítali se podříditi tomu, co Bůh řekl (v. 1-2).

Pavel nám říká, že "Mesiáš je konec Zákona [Mojžíšova] a že být v právu nyní znamená věřit" (v. 4).

Ale věřit čemu?

"Napravení přichází z víry v kázané **slovo víry**" (v. 8).

Jaké bylo slovo nebo evangelium víry, které Ježíš kázal? O příchodu Božího království nad celou zemí!

Dále se zde říká, že když svými ústy vyznáš, že Ježíš je pán, a ve svém srdci uvěříš, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen (v. 9). Ale u toho se nemůžeme zastavit. Musíme si přečíst kontext a také vzít v úvahu zbytek Písma a pak to všechno spojit dohromady.

Nemůžeme se také zastavit u verše, který říká: "neboť každý, kdo volá jméno pána, bude spasen" (v. 13). Musíme se ptát, co to znamená volat pána, chceme-li být spaseni. Neznamená to, že prostě zavoláte na Ježíše: "Odpusť mi a žádám tě do svého srdce".

Verše 14 a 15 tuto otázku kladou a v otázce je odpověď!

"Jak ho [Ježíše] tedy budou lidé volat, pokud **mu neuvěří**? A jak mu uvěří, jestliže ho neslyšeli kázat evangelium? A jak ho uslyší, pokud jim ho někdo nebude kázat?"

Nejprve musí někdo hlásat evangelium, které hlásal Ježíš – evangelium o Království. Nemusí to být z kazatelný nebo na nějakém velkém shromáždění probuzení. Může to být sdílení jednoho přítele s druhým.

Nejdůležitější je však to, co káže. **Pokud je to falešné kázání, nepřináší to nic dobrého!**

Někdo tedy musí kázat stejné evangelium, jaké kázal Ježíš – aby lidé slyšeli a mohli se rozhodnout věřit tomu, co slyšeli. Jak se říká, jak mohou uvěřit v Ježíše, když ho neslyšeli kázat? Být spasen začíná tím, že slyšíte, kdo je Ježíš, co učil, co dělal a jakou roli hraje v plánu Božího království; a pak se *rozhodnete* uvěřit a poslouchat.

Pavel pokračuje ve verších 15-17: "Jak je psáno: 'Jak krásní jsou ti, kdo hlásají evangelium!' [cituje Izajáš 52:7 o budoucím království]. **Ne všichni však poslechli evangelium.** Jak říká Izajáš: 'Pane, kdo uvěřil našemu poselství?' **Víra je tedy založena na slyšení – na slyšení evangelia hlášané Mesiášem.**"

Mnoho lidí slyšelo a slyší, ale jak řekl Ježíš, jen někteří se rozhodli uvěřit a následovat. Dokonce i démoni věří, ale nepodřídili se mu, ani ho nenásledují, to znamená, že nežijí podle toho, co učil.

Lidé mají na výběr. Máte na výběr. Můžete si ověřit a věřit tomu, co vám dnes říkám, nebo ne. Tehdy i dnes ne všichni *poslouchají* dobré zprávy. Ale aby si člověk mohl zvolit víru, musí něco slyšet – a tím něčím je **poselství, které hlásal Ježíš** – evangelium, které hlásal o přicházejícím Božím království.

Poznání Ježíše a toho, co hlásal, není jen jeden nebo dva řádky. Jděte si přečíst Matouše, Marka, Lukáše, Jana a potvrďte si to ve Skutcích.

Nemůžete mě znát jen na základě toho, že jste slyšeli jednu nebo dvě věci, které jsem udělala, nebo kde jsem se narodila. Znat Ježíše znamená znát novou smlouvu, kterou zjevil celému lidstvu, a naději na vzkříšení a nesmrtelnost, až přijde, aby obnovil zemi.

Římanům 10 končí slovy: "Bůh říká: 'Po celý den jsem vztahoval své ruce k **neposlušnému** a tvrdohlavému lidu!'" (v. 21).

Nebud'te jedním z těchto lidí!

Hebreům 5:9 říká, že Ježíš je zdrojem spásy pro všechny, kdo **ho poslouchají**: "Ačkoli byl Synem, naučil se poslušnosti tím, co vytrpěl. A tím, že se takto zdokonalil, stal se zdrojem spásy budoucího věku pro všechny, kdo **ho poslouchají**." (Heb 10:12).

Ježíš se naučil poslušnosti vůči Otci, a pokud to udělal on, musíme to udělat i my, pokud říkáme, že ho následujeme. Ježíš nepřijal Otce jen "v srdci", jak dnes hlásá velká část křesťanstva; skutečně přijal Otce *slova* do svého srdce a myslí, a to vedlo k poslušnosti.

Protože Ježíš byl poslušný, a to až k smrti, máme i my možnost "být zachráněni" z hrobu.

Díky Ježíši můžeme být spaseni. Díky Ježíši jsme zachraňováni. A díky Ježíši budeme spaseni, až se vrátí – pokud budeme poslušní. Opět nechceme být jako neposlušní a tvrdohlaví Izraelité, ani mít horlivost bez poznání.

Pro spásu je zásadní znalost toho, kdo je Ježíš, a znalost evangelia o Království, které hlásal. Musíme slyšet a znát, co kázal, abychom se mohli rozhodnout věřit, že je to pravda, a abychom se mohli rozhodnout následovat a poslouchat ho.

Ve Skutcích 2, když slyšeli, co Petr kázal, byli hluboce dojatí, ale nebyla to jen emocionální reakce, jako by jim Petr říkal, aby "přijali Ježíše do svých srdcí". Bylo to proto, že skutečně uvěřili tomu, co Petr řekl, a to je pohnulo k činu; chtěli poslouchat.

Víme, že věděli o naději na Království, protože Skutky 8:12 říkají, že museli mít znalost Ježíše (včetně jeho smrti za hříchy) a pochopení pro přicházející Boží království, které hlásal, ještě předtím, než byli pokřtěni.

Ve Skutcích 2 byli tedy tito lidé po vyslechnutí zasažení do srdce a poté se ptali: Co musíme (v důsledku naší víry) dělat? Petr odpověděl: "Čiňte pokání a dejte se pokřtít."

Křest je zpečetěním smlouvy. Je to podobné, jako když Izraelci souhlasili se Zákonem, který Bůh dal Mojžíšovi, a přinesli oběť, aby smlouvu zpečetili. To však nebyl a není konec. Je to pouze začátek. Od Izraelitů se očekávalo, že budou Boha poslouchat; to bylo součástí smlouvy, a když byla zpečetěna obětí, museli dodržet svou část dohody. To je stejné jako křest v rámci nové smlouvy, který Mesiáš vyžadoval od Židů i pohanů.

Pokud Ježíše milujeme, budeme ho poslouchat. Budeme se řídit tím, co řekl, že máme dělat, a nebudeme

dělat to, co řekl, že nemáme dělat. Když se učíme poslušnosti, jsme v procesu zachraňování.

Pokud dokončíme závod, jak řekl Pavel, pokud budeme následovat Ježíše až do konce závodu – dokud nezemřeme nebo dokud Ježíš nepřijde - můžeme s jistotou vědět, že budeme spaseni.

Spása přijde, až se Ježíš vrátí, ne při volání k oltáři nebo když "přijmete Ježíše do svého srdce". A tato spása bude úžasná – vzkříšení, nesmrtelnost a vláda s Ježíšem na této zemi nad všemi národy.

"Být spasen" znamená slyšet novou smlouvu, kterou hlásal Ježíš, a říci: "Souhlasím s tím, že budu tuto smlouvu následovat a dodržovat." Znamená to udělat tento krok a reagovat na to, co jste slyšeli.

Skutečné "volání k oltáři" není o tom, že vás kazatel tahá za srdce a přichází na pódium, zatímco hraje emotivní hudba. Jde o to, že slyšíte poselství o Ježíši, o tom, co učil a co dělal. Jde o to, abyste slyšeli evangelium o Království a uvěřili tomu, co jste slyšeli, a toužili následovat Ježíše a jeho učení a toužili být v budoucím Království za každou cenu.

Nejde jen o to, že se ponoříte do vody nebo řeknete, že "věříte v Ježíše". Je to životní závazek. Není to jen o tom, že "požádáte Ježíše do svého srdce" a pak budete žít tak, jak byste chtěli. Je to radikální změna. Je to nejdůležitější rozhodnutí, které kdy v životě učiníte. Ovlivní váš život dnes i ve věčnosti. Rozhodne o tom, zda budete vzkříšeni s oslaveným tělem, abyste už nikdy nezemřeli, nebo zda budete zničeni v ohnivém jezeře a zapomenuti.

Pokud chcete následovat Ježíše, rozhodněte se tak po vyslechnutí celého evangelia. Svůj život položíte na oltář. Čiňte pokání a jste pokřtěni. Když to uděláte, když upadnete, můžete vstát, bude vám odpuštěno a budete následovat dál.

Pokud chceš být spasen, vzkříšen a učiněn nesmrtelným, vládnout s Ježíšem v budoucím království a žít navždy s Bohem i na této zemi, musíš se rozhodnout následovat Ježíše ještě dnes. Pokud budeš čekat, můžeš zítra zemřít a pak už bude pozdě.

Povzbuzuji vás, abyste o tom vážně uvažovali; je to velké rozhodnutí, ale pokud se rozhodnete poznat Ježíše a následovat ho, pomůže vám. Bude s vámi při všech životních vzestupech i pádech. Když se dnes

rozhodnete položit svůj život, můžete s jistotou vědět, že vás čeká lepší život. Víte, že Ježíš přijde, že budete vzkříšeni, že věci budou napraveny a že bude učiněno zadost spravedlnosti. Toto rozhodnutí a naděje na Království vám dodají sílu pro dnešek a naději do budoucna.

Královská cesta k nesmrtelnosti: Semeno a semena

Anthony Buzzard

Je dobře prokázáno, že Ježíš je semenem ženy, které bylo slíbeno jako lék pro svět brzy po katastrofálním pádu člověka (Gn 3:15). Podle listu Galat'ánům 3:19 je Ježíš příjemcem tohoto slibu. Nejenže je slíbeným vykupitelem, ale je také "tím, komu byl dán [Abrahámův] slib". Jinými slovy, Ježíš je dědicem světového trůnu a je pověřen dohlížet na nadcházející nový světový řád s ústředím v Jeruzalémě (Jer 23:5 atd.). V Bibli jde koneckonců skutečně o jedno: komu připadne země? Co může být pro současný chaos na Blízkém východě relevantnější? Křesťané vědí, jak příběh skončí. Končí Mesiášem v čele, vybaveným k tomu, aby přivedl bezbožné ke spravedlnosti a povýšil spravedlivé do vlivných pozic (Iz 32:1; Př 25:5; Dan 7:18, 22, 27; 1 Kor 6:2 atd.).

Mezitím je mimochodem důležité nenechat se zmást tím, že etnický Izrael může očekávat, že bude v zemi pokojně žít, zatímco je v neposlušnosti vůči Mesiáši, který přišel a znovu přijde. Držba země nikdy nebyla bezpodmínečná. Právě pro nevěru došlo k vyhnání Izraele za vlády Nabukadnezara. Právě pro nevíru byl Izrael v roce 70 n. l. opět vyhnán ze země. A pro stejnou nevěru je mu souzeno trpět velkým soužením, "dobou Jákobova soužení" (Jer 30, 31; Dan 12:1; Mt 24:21). Konečně pokání zbytku etnického Izraele jim umožní přežít do časů Království. Izrael tedy skutečně čeká budoucnost, až přijme svého Mesiáše. Přijetí tohoto Mesiáše by bylo nesmírně snadnější (stejně jako pro muslimy), kdyby jim byla předložena pravdivá verze toho, kdo je Ježíš. Proč by měli muslimové nebo židé přijmout Ježíše, který je součástí trojjediného Boha?

Ježíšův příběh, a vlastně celý příběh Bible, není nic jiného než královský, davidovský a mesiášský příběh. Je to duchovní politika od začátku do konce. Dábel má ve skutečnosti jen jeden trik, a to oddělit Ježíše od

jeho učení. Můžete donekonečna kázat "Ježíše", ale je to skutečně Ježíš, když je oddělen od svého vlastního učení/evangelia? (viz Marek 8:38: "a **má slova**").

"Slovo" není Bible!

Myslím, že když si znovu přečteme Nový zákon s tímto vědomím, najdeme v něm mnoho spisů věnovaných tomu, aby se řeklo: V tomto textu se píše: "Musíte se držet 'slova', a tím 'slovem' se míní 'evangelium o Království' (Mt 13:19). "Slovo" v Bibli není jen synonymem pro Bibli. Bible se obecně nazývá "Písmo". "Slovo" v NZ znamená spásné evangelium, jádro Bible. "Slovo" je pro Písmo jako trefa do terče. Satan je mistrem ve zbavování se podstatných informací. Zamotejte jazyk a máte všechno popletené. Zatímco veřejnost si myslí, že Bible je "Boží slovo", Ježíš řekl, že "semeno je Boží slovo", tedy evangelium (Lukáš 8:11).

Ježíš se proti tomuto slovnímu zmatku staví svou brilantní jasností. Četl Ezechielovo podobenství o královském cedru (Ez 17). Ví, že je Božím spojencem a nositelem Božího evangelia o Království. Pouští se tedy do díla šíření zvěsti o příchodu Nového řádu. Je šířitelem formule nesmrtelnosti. Veškerý život pramení ze semene. Semena přinášejí ovoce. Na základě tohoto základního pojmu o semenech, který je uveden také v Genesis, se Ježíš pouští do tvorby **nového stvoření**. Zasévá královskou rodinu, své vlastní bratry a sestry, tím, že zasévá své semeno (Lukáš 8:5). Jeho označení pro křesťana je "syn Království" nebo "učedník Království" - královské děti nebo královští učedníci. Poté, co Mesiáš nově definoval rodinu jako "ty, kdo slyší slovo a plní ho", předává tajemství o tom, jak se má tento božský život v Království získávat a šířit:

"Rozséváč vyšel rozsévat **své semeno**" (Lukáš 8:5). Analogie s rozmnožováním je zřejmá. Ježíš se rozmnožuje v druhých tím, že předává poselství semene Království (Mt 13:19), které přebývá nejprve v něm. Poselství semene je součástí jeho DNA takřikajíc od chvíle, kdy Bůh stvořil Syna v Mariině lůně. Syn je Otcem označen při jeho křtu z Janových rukou, což je důležitá etapa křesťanské kariéry, která je veřejným zpečetěním našeho vyznání Království. Hlas Otce poskytuje komentář: "To je můj milovaný Syn. **Poslouchajte**, co vám má říci" - ne jen 'Dívejte se, jak umírá, jak je pohřben a jak vstává z mrtvých'. *Naslouchejte* tomu, co hlásá jako evangelium. *Naslouchejte* jeho

pokynům o znovuzrození pro nesmrtnost. "Kdo má uši k slyšení, ať slyší." Je docela fascinující, že Lukáš uvádí: "Když to říkal [podobenství o rozséváči], obvykle zvyšoval hlas" (Lukáš 8:8).

WWJD ("Co by udělal Ježíš?") by se také mělo číst "WWJS - Co by řekl Ježíš?". Ježíš poskytl scénář pro veškerou evangelizaci, když přikázal: "Hlásejte, že se přiblížilo království" (Mt 10:7). Jak zvláštní, že slovo "Království" chybí téměř ve všech evangelikálních traktátech, které kdy byly vytištěny!

Ještě před důležitým podobenstvím o rozséváči Ježíš nově definoval rodinu. Když se s ním rodiče snaží promluvit, odvádí pozornost k mnohem větší pravdě. "Moje matka a moji bratři jsou ti, kdo slyší **Boží slovo** [evangelium] a plní ho" (Lk 8:21). Jeho skutečná sou-náležitost není s rodinou (která si dokonce v jednu chvíli myslela, že se jejich syn zbláznil), ale s těmi, kdo reagují na poselství o Království. Jak poznamenal George Ladd, Ježíš rozděluje společnost "na dvě protikladné třídy: na ty, kteří slyší a přijímají slovo o Království, a na ty, kteří je buď neznají, nebo odmítají". Tyto dva tábory představují dvě kategorie lidských bytostí – degenerované a regenerované. Pokud člověk nezačne úplně od začátku, pokud se nenarodí shůry, nezrodí se znovu, "nemůže spatřit Boží království ani do něj vstoupit" (Jan 3:3, 5). Kdyby pochopili a přijali evangelium o Království (viz Mt 13:19), činili by pokání a bylo by jim odpuštěno (viz Mk 4:11-12). To je podstata celé Ježíšovy teologie.

Znovuzrození ze semene

Je zajímavé se ptát diváků: Proč Ježíš podle Matouše, Marka a Lukáše tuto frázi o *znovuzrození* nikdy nepoužil? Proč Matouš, Marek a Lukáš nezmiňují "znovuzrození" tolika slovy? Ježíš u synoptiků dokonce ani nezmiňuje slovo **duch**! Odpověď musí znít, že není možné, aby Ježíš neustále nemluvil o znovuzrození. Klíčové je, že používal různé metafory a podobenství (přirovnání), aby dosáhl pointy. V synopticích, v jádru novozákonního učení o Mesiáši, je program nesmrtnosti popsán v termínech nového zrození ze semene, konkrétně ze semene, kterým je "Boží slovo" (Lk 8:11) = "slovo o Království" (Mt 13:19). Evangelium/slovo Království je Ježíšem představeno jako vzorec nesmrtnosti, elixír života, klíč k nezničitelné existenci. Se semínkem nového života skutečně žijeme. Bez přijetí tohoto semene jsme mrtví, zatímco žijeme.

Dva tábory: regenerovaní a degenerovaní. Ježíš vytváří personál Království znovuzrozením. Pěstuje novou rasu nesmrtných. (Satanskou karikaturou toho je ohavná epizoda popsána v Gn 6).

Nositelem tohoto nového života je Mesiášovo učení, jeho evangelium o Království, slova „která jsou duch a život" (Jan 6:63). Jakmile toto semínko vyklíčí v myslí (srdci) posluchače, začíná nová existence. Je to výbušná událost, kterou provází obrovské vzrušení. Otevírá se zcela nový pohled. Srdce se vznáší, když uvažuje o životě navždy, o životě přicházejícího věku, o životě Království.

Když člověk prochází články o "regeneraci" v Biblickém slovníku, velmi občas narazí na vynikající postřeh o tom, co Ježíš v této otázce učil: "Podobenství o rozséváči naznačuje, že specifický život Království vzniká v lidském srdci tím, že do něj proniká evangelium (srov. 'Ať tyto řeči proniknou do vašich uší') a vytváří jakoby **nový kořen osobnosti**." (*Hastings Dictionary of the Bible*, "Regeneration", str. 216).

Slovník však blíže nespecifikuje, co je to vlastně semeno. Lukáš ano. Říká: "To semeno je Boží slovo" (Lukáš 8:11). Podobně to říká i Marek: Sémě je "slovo" (Mk 4:14). Matouš uvádí rozšířenou formulaci: semeno je "**slovo o království**" (Mt 13:19). Není divu, že Ježíš obvinil establishment, že jim vzal klíč poznání, klíč Království (Lk 11:52; Mt 23:13).

Jakmile je základní tvůrčí semeno nesmrtnosti identifikováno jako evangelium o Království, zbytek Nového zákona představuje komentář k tomuto ústřednímu tématu. Každá výzva "zůstaňte ve **slovu**" (Jan 15:7) nebo "ať ve vás bohatě zůstává Mesiášovo **slovo**" (Kol 3:16) je zakotvena v myšlence, že evangelium Království má řídit veškeré naše myšlení a jednání. Janovo evangelium je z velké části kázáním o přijetí Ježíšova "slova" a "slov". Petr se raduje ze **semene znovuzrození** jako "**slova** evangelia, které vám bylo zvěstováno" (1 Pet 1:22-25, kde je tématem semeno, znovuzrození a evangelium). Jakub podobně hovoří o "slovu pravdy" jako o nástroji znovuzrození (Jak 1:18) a o slově takto **vštipeném**.

Pavel také poznamenává, že křesťané jsou ti, kdo se "narodili z ducha", tedy ti, kdo se narodili ze slibu (Gal 4:28-29). Pavel však dává přednost obrazu nového stvoření. Tak jako v Genesis při stvoření poprvé zazá-

řilo světlo, tak v našich srdcích září světlo evangelia o slávě (království) Mesiáše (2 Kor 4:6). Pavel je vytrvalým hlasatelem evangelia o Království a celou svou kariéru shrnuje jako "zvěstování Království" (Sk 20:25), kde **evangelium milosti ztotožňuje s evangeliem o Království (Sk 20:24-25; viz také Sk 8:12, Filipův a Pavlův neúnavný důraz na evangelium o Království ve Sk 19:8; 28:23, 31). Jan opakuje své apoštolské kolegy, když poukazuje na **semeno přebývajících ve znovuzrozených** věřících jako na klíč k vítěznému křesťanství (1 Jan 3:9).**

Věřím, že Ježíšova víra v Království musí čelit rozmělněné verzi evangelia, která je v současnosti velmi rozšířená. Dispenzacionalismus, ať už ve své "ultra" podobě nebo jinak, dosáhl oddělení Pavla od Ježíše, a tím i oddělení evangelia od Ježíše.

Římanům 10:8-17 byl špatně zpracován, aby vznikl dojem, že pro Pavla se v evangeliu počítá pouze Ježíšova smrt a vzkříšení. Kdyby tomu tak bylo, Pavel by se Ježíšova evangelia vzdal. Pavel by neuposlechl Velké poslání. Pavel by se sám vystavil prokletí (Gal 1), protože by z evangelia odečetl základní prvek Království, který je pro Ježíše tak důležitý jako poklad spásné moudrosti a porozumění. Pavel se však od Mesiášova evangelia neodchýlil ani o píď. V Římanům 10:17 prohlásil za svůj rezolutní závěr, že "víra pochází ze slyšení a slyšení z Mesiášova slova", tj. z Mesiášova **evangelia**. Ve 14. verši poznamenal, že člověk musí slyšet Ježíšovo kázání, aby byl spasen: "Jak mohou **uvěřit v toho**, kterého neslyšeli [kázání]?" (viz NASV, nikoli NIV).

Vše se tedy vrací k Ježíšovi, který v synoptických hlásal evangelium asi 30 kapitol, *aniž by se v té době zmínil o své smrti a vzkříšení*. Královská cesta k nesmrtelnosti a vládě v budoucím království – stejně jako k míru na zemi pro lidský rod - začíná a končí u Ježíše, který rozhodně odmítal jakoukoli představu o soupodstatném božství: "Proč mě nazýváte dobrým? Nikdo není dobrý, jen jeden, Bůh" (Mt 19:17).

Naším úkolem je hlásat široko daleko (Lk 9:60) Boží království jako evangelium, a to je království jediného Boha Izraele, které bude spravovat lidský Mesiáš, Syn tohoto živého Boha. Je třeba vykonat mnoho práce. Boží Syn "přišel, aby nám přinesl **porozumění**,

abychom poznali Boha" (1 Jan 5:20). Královská cesta do Království závisí nejen na Ježíšově smrti a vzkříšení², ale stejně tak na Mesiášově poznání a pochození. "Svým **poznáním** můj spravedlivý způsobí, že mnozí budou spravedliví" (Iz 53:11). Právě "ti, kdo mají **vhled**, budou v Království jasně zářit" (Dan 12:3).

Pracujme na tomto cíli a přinášejme tak ovoce rozšiřováním královské rodiny, kterou Ježíš tolik miluje.

Komentáře

- "Bylo pro mě požehnáním, že jsem našel knihy a videa od sira Anthony Buzzarda, protože se snažím křesťany poučit o Trojici a Ježíši, Božím Synu." - *New Jersey*

- "Jsme sedmičlenná rodina (původem z Německa), která se usadila v Austrálii. Asi před pěti lety jsme opustili charismatické/letnicové společenství, jehož jsme byli dlouhá léta součástí, a spolu s ním i hnutí jazyků a trinitární smýšlení. V této souvislosti vám upřímně děkuji za zdroje, které jste dali k dispozici – například *The Doctrine of the Trinity* a různé rozhovory/videa na internetu. Naše cesta směřuje k pochopení toho, jak titul 'Bůh' v konečném a nadřazeném smyslu přijímá Otec, který je nazýván:

Nejvyšší, Bůh na výsostech, Všemohoucí, Pán Všemohoucí, Všemohoucí Bůh, jediný Bůh, jediný pravý Bůh, Bůh našeho Pána Ježíše Krista, Jediný Mocný, Pán nebe a země, Pán Bůh, jediný Bůh a Otec všech, Věčný král, Pán na nebesích, Pán Bůh všemohoucí, Veliký Bůh, Hlava Kristova, Věrný Stvořitel, 'Ja' (jako v 'Aleluja'), Ten, který je nade všemi, žádný jiný Bůh než jeden (v Novém zákoně jsme identifikovali asi 120 titulů Otce). To je naprosto osvobozující, ale také velká výzva, jak to sdělit světu, který je tak hluboce ovlivněn nikájským koncilem a jeho dalekosáhlými důsledky." – *Austrálie*

- "V dětství (byl jsem vychován v katolické tradici) jsem se vši dětskou naivitou věřil, že dospělí mi říkají pravdu. Jako dítě jsem přistupoval k Bohu velmi vážně. Při mé první zpovědi mi kněz dokonce řekl: 'Nemůžeš to brát tak vážně!' Když mi bylo patnáct, požádal jsem jednoho z kněží, aby mi vysvětlil pojem Trojice, protože mi toto dogma připadalo znepokojivě

² Srovnejte s Lukášem 4,43 pozoruhodný názor Billy Gra-

nelogické. Řekl mi, že se to nedá vysvětlit, protože je to tajemství. Tato odpověď se mi opravdu nelíbila a v tu chvíli se mé srdce odvrátilo od Boha. Myslel jsem si, že je to všechno jen velká lež. Byl jsem ve věku dospívání a mladí lidé rádi polemizují.

Dalších 14 let jsem se hrdě (kde se ve mně bere ta hrdost?) nazýval racionálním ateistou. Moje pýcha byla tak velká, že jsem se rozhodl přečíst si Bibli, abych dokázal, že je to všechno lež. Začal jsem Matoušem. Už u Matouše 3:17 jsem začal mít vážné pochybnosti. Po přečtení Kázání na hoře jsem si musel lehnout, protože to na mě udělalo takový dojem – stejně jako na účastníky oné události před 2000 lety. A tehdy jsem se obrátil :) To bylo před 23 lety. Od té doby čtu každý den a moje víra velmi pomalu dozrává.

V Polsku existuje skupina křesťanů, kteří si říkají antitrinitáři, ale většina z nich věří v preexistenci Ježíše a myslí si, že tato otázka není zásadní. S tím nesouhlasím. Pro mě je víra v preexistenci znepokojivě podobná víře v Trojici, protože nám bere Ježíšovo lidství, a tím nám brání v jeho následování

Budoucnost chápu takto: znamení v Matoušově evangeliu 24 ohlašují začátek 70. 'týdne'. Věřím, že chrám v Jeruzalémě bude znovu postaven. V polovině 'týdne' bude v chrámu sedět Antikrist a poté (po ohavnosti zpusťování) budeme čelit událostem velkého soužení po dobu asi 3½ let, které skončí parousíí, prvním vzkříšením (věřících), vytržením vzkříšených po soužení v té době žijících věrných na Zemi, aby se setkali s Ježíšem v oblacích, a návratem s ním na Olivovou horu a nastolením tisíciletého království a spoutáním satana na tuto dobu. Po tisíci letech bude satan "na krátkou dobu" uvolněn a nakonec Ježíšem poražen; dojde ke vzkříšení nevěřících a k soudu nevěřících na základě jejich činů, po němž bude následovat Boží příbytek s věřícími. Myslím, že hlásáním evangelia o Království vlastně přibližujeme jeho příchod (Mt 24:14), a to je úžasné.

Ještě jednou vám, pane profesore, moc děkuji za vaši úžasnou práci. Nyní čtu knihu *Přicházející království Mesiáše*, ale snažím se číst pozorně, takže jsem za pár dní přečetl jen polovinu, protože si vyhledávám každý odkaz v Písmu a často místo jednoho verše nebo dokonce několika veršů v kontextu čtu celou knihu! Včera jsem při čtení dopisů církvím ve Zjevení plakal – když se čtou v kontextu Království, které má přijít, ukazují celou svou sílu!" – *Polsko*

Encyclopedia Americana

Unitářství jako teologické hnutí vzniklo v dějinách mnohem dříve, dokonce o mnoho desetiletí dříve než trinitářství. Křesťanství vycházelo z judaismu a judaismus byl přísně unitářský. Cesta, která vedla z Jeruzaléma do Nikáje, byla sotva přímá. **Trinitářství čtvrtého století neodráželo přesně raně křesťanské učení o Boží přirozenosti; naopak bylo odklonem od tohoto učení.** Proto se vyvíjelo proti neustálé unitářské nebo alespoň protitrinitářské opozici a nikdy zcela nezmohlo...

Je třeba znovu zdůraznit, že pojem Bůh, chápaný jako jediná, nerozdělená osobnost, předchází nikájskému pojetí Božství definovaného jako tři osoby sdílející jednu podstatu. Unitářství je ranou normou, trinitářství pozdější odchylkou od této normy. Proto je vhodnější mluvit o trinitarismu jako o protiunitářském hnutí než o unitářství jako o protitrinitářském způsobu teologické spekulace.

"Unitarianism," *Encyclopedia Americana*, 1956, Sv. 27, s. 294L

- "Jaký závan čerstvého vzduchu slyšet pravdu Písma! Moc vám děkuji za práci, kterou děláte – hlásáte pravé evangelium a učíte biblické křesťanství." – *Illinois*